

Arbeid

05.03.033

et forum for spørsmål som angår Universitetet som institusjon, studieforhold og studentliv, vitenskap og forskning og Universitetets oppgave i samfunnet.

NR. 16

4. MAI 1950

5. ÅRG.

Norske studenter i Ruhr-området

Arbeidsløsheten rammer ungdommen hardt

Gjennom The College of the Good Road fikk tre medlemmer av Studentenes Fellesutvalg i Oslo: Trygve Holtebekk, Jon Stenklev og Jan Hallingskog, innbydelse til Ruhr-området. Vår oppgave var å delta i konferanse med studenttillitsmenn og fagforeningsmenn for å sette oss bedre inn i Europas politiske og ideologiske stilling og søke kontakt med studenter fra koloniene for å undersøke mulighetene for et kontaktstipend.

Vi oppholdt oss i Ruhr-området fra 28. mars til 4. april og var bosatt i

Gelsenkirchen hvor vi var gjester hos studenter og lærere ved en seksjon av The College of The Good Road.

Det vi vesentlig konsentrerte oss om var Europas politiske og ideologiske situasjon. Gjennom kolonistudentene ved Colleget, Hamid Farooq fra Pakistan og Ghazali Shafie fra Malaya og engelskmannen Tindale Biscoe, mener vi også å ha fått utmerket forbindelse når det gjelder løsningen av å få en kolonistudent som kontaktstipendiat til Universitetet i Oslo.

Colleget hadde i høyeste grad en internasjonal karakter, med representanter fra 16 forskjellige land; i alt ca. 150 studenter og lærere. Deres primære oppgave var å kjempe fram Moralsk Opprøstnings ideologi i hjem, på

Forts. side 6

Med norske —

Forts. fra side 1

arbeidsplasser, hos arbeidsgivere og arbeidere og i det politiske liv.

Under oppholdet besøkte vi Europas største kullgruve, Zollverein i Essen, Kruppverkene og et større stålverk i Duisburg og Forbundsdagen i Bonn. Dessuten besøkte vi fagforeningsledere og politikere i deres hjem.

Det er umulig etter en ukes opphold i Ruhr-området å gi et fullstendig bilde av det økonomiske og politiske liv i denne del av Tyskland, men vi vil forsøke gjennom enkelte erfaringer å gi et visst inntrykk av forholdene.

Det første som slår en er de vel-fylte forretningene. Noen varemangel av noen som helst slag lar seg ikke spore. En dyster motsetning danner ruinene. Mindre ramponerte hus er nå reparert, men det som var totalt ødelagt, er det ikke gjort noe med. Restauranter og forretninger trives riktignok under ruinene, i kjellere og førsteetasjer som er lite skadet. Enkelte nybygg er også å spore. Om dette vitner ikke minst de til alle døgnets tider, overfylte restauranter og ventehaller. I utkantene av byene ser en skur som ble satt opp etter den verste bombing, og som fremdeles gjør tjeneste som hjem.

Vareoverfloden er også bare tilsynelatende. Lave lønninger hindrer folk i å kjøpe det som forretningene flyter over av. Arbeidsuføre krigsinvalid, arbeidsløse og flyktninger gjør stillin-

gen enda verre.

Okkupasjonstroppene er totalt forsvunnet fra gatebildet, men her og der ser en plakater som viser at tyskerne ikke er fornøyd før de er helt borte. Prokommunistiske opprop og anti-britiske demonstrasjoner som «Go home Tommy» legger besla på plankegjerdene.

Det som må sies å være hovedproblemer for tyskerne, er hvorledes de skal få stimulert næringslivet. Bombing og demontering har på det nærmeste lammet industrien. Like til nå har en ikke uvesentlig del av tyskerne vært engasjert i demonteringen; ved Kruppverkene i Essen f. eks. 4 å 5000 arbeidere av en samlet arbeidsstokk på ca. 50 000. Demonteringen blir etter hvert avvirket og de arbeidere som er beskjeftiget der, blir da arbeidsløse.

Det som ennå er tilbake av industrien, er hemmet av vanskeligheter med omsetningen. Andre land som har lidd mindre under krigen, kan produsere varene billigere. Hertil kommer vanskelighetene med toll- og valuta-restriksjonene.

Gjenoppbyggingen stopper på grunn av kapitalmangelen. Man har ikke vært klar over hvorledes man skulle disponere den kapitalen som fremdeles finnes i Tyskland. Sosialiseringsproblemet har vært diskutert, og de allierte har nå overlatt til Forbundsdagen å ta den endelige avgjørelse. Noen interesse for å investere fremmed kapital har det heller ikke vært hittil på grunn av de usikre politiske forhold.

De sosiale problemer må naturligvis ses på bakgrunn av de ytre forhold i

Tyskland i dag, med bolignød og et samfunnssystem som er så løst fundert som vel mulig. Pensjonsordninger og andre trygdeinnretninger falt selvfølgelig sammen i 1945. Likevel har man særlig gjennom fagorganisasjonen etter hvert fått en slags sosiallovgiving. 8 timers dag i gruver og bedrifter er en selvsagt ting, og Mannesheimverkene i Duisburg f. eks. hadde prosentvis et like stort sosialbudsjett som de beste norske bedrifter. Lønningene var ikke store, men ingen sultet av dem som var i arbeid.

Skattene dreide seg om ca. 15 % av bruttoinntekten. Tyskerne arbeider hardt, men huller i Sosiallovgivingen finner man uten vanskelighet. I gruve Zollverein arbeider faktisk 14 år gamle gutt-unger 600 meter under jorda, og ved stålverket i Duisburg var eldste arbeider 83 år gammel. A se gamle folk i arbeid er vanlig. De fleste har riktignok alderstrygd, men da denne bare er 50-60 mark i måneden, må de skaffe seg arbeid.

Noe som forrykker den hele sosiale standard er flyktningproblemet. Over 12 millioner tyskere fra Østsonen har etter hvert meldt seg som arbeidstakere i Vestsonene. Mer enn 2,5 millioner arbeidsføre mennesker går uten arbeid i Tyskland i dag. Dette er en uhyrlighet i et land med så mange arbeidsoppgaver, men sett på bakgrunn av flyktningproblemet kan det likevel forstås. Arbeidsløsheten rammer også dessverre ungdommen. Tysk ungdom er livende redd alt som kan

innbefattes under begrepet «organisasjon», og de politiske partier og fagorganisasjonene appellerer forgjeves til den.

Den politiske situasjon i Ruhr-området er i det vesentlige den at C.D.U. (Christliche Demokratische Union) og S.P.D. (Sozialistische Partei Deutschlands) er omtrent like sterke. Kommunistene taper terreng hver dag, trass i at de materielle forhold skulle tilsi et forholdsvis stort kommunistparti.

For å få et inntrykk av det parlamentariske liv i Tyskland, tilbrakte vi en dag i Forbundsdagen i Bonn hvor vi var til stede under debatten og hadde samtaler med representanter for forskjellige politiske partier. Forbundsdagen hadde denne dagen saker til behandling som ikke akkurat var fylt med sprengstoff. Likevel tok debatten en slik vending at vi, som er vant til norske stortingsdebatter, uvilkårlig ble forbauset over mangelen på vanlig parlamentarisk praksis. Tilrop, applaus og personlige angrep var meget alminnelig. I det hele fikk vi et forstemmende bilde av tysk demokrati i arbeid. Dette ble noe mildnet under samtaler vi hadde med forskjellige politikere senere på dagen. Enkelte viste i alle fall vilje til godt og byggende arbeid, men de understreket at vi hadde for oss en nyfødt demokratisk institusjon med kolossale oppgaver. Samtidig etterlyste de — kanskje med rette — en klar og samlende linje hos de vestlige demokratier. Kort sagt: de ønsket at Vesten kunne gi noe mer enn et tvetydig demokrati. Vest-tyske politikere savner dette mer enn andre vest-européiske politikere.

Under oppholdet kom vi i personlig kontakt med en del representanter for tysk industri og politikk.

I Essen besøkte vi en tillitsmann for arbeiderne i en av gruve i hans hjem. Han var en av dem som i 1933 organiserte kommunistpartiet i Essen, og har siden hatt en del tillitsverv i det tyske kommunistpartiet. Han ble for en tid siden ekskludert av partiet

etter at han kom i forbindelse med Moralsk Opprustning. Han avskrev seg ikke sin marksistiske fortid, men kjempet nå for Moralsk Opprustning fordi han trodde denne ideologien kunne forene de ulike klasser. Han uttalte blant annet: Jeg tror denne ideologien kan bli så sterk at den kan forene Europa og kvitte oss med den primitive nasjonalismen.

I samme forbindelse kan det også være på sin plass å nevne to tidligere fremstående tillitsmenn i det tyske kommunistpartiet, Willie Bonedens og Max Bladek. Vi festet oss særlig ved hvordan de som kommunister og trenet i marxistisk tenkning i dag står overfor et nytt problem fordi de for første gang står overfor en ideologi som etter deres mening var kommunismen overlegen, fordi den grep dypere i menneskesinnet og derfor tilfredsstilte et dypere behov.

Av politikere kan nevnes sosialdemokraten Dr. Heinz Gross i Arbeitsministeriet i Nordrhein-Westfalen. Vi besøkte ham i hans hjem i Düsseldorf. Dr. Gross mente at hva Vesten i dag trenger er en samlende idé. Vi kan komme over i fra individualtenkning til helhetstenkning og vi kan ikke skille sosial rettferdighet fra personlig rettferdighet. Vi trenger en moralsk kraft som kan forene Europa.

Vi vil forsøke å gi noen trekk av det inntrykk vi fikk av mentaliteten i Ruhr-området. Det synes klart at den politiske spenningen mellom Øst og Vest legger en demper på tiltakslust og fremtidshåp i Tyskland kanskje mer enn i noe annet land. En almen reaksjon på krigsfare og resignasjon. Nevnes bør også at demonteringen har en uheldig virkning, idet industriens menn vanskelig vil se hensikten med den i dagens situasjon. Den politiske interessen er ikke utpreget sterk, man synes å ha vanskelig for å anerkjenne verdien av den demokratiske styreform. På den annen side kan man også blant enkelte ledende menn innen fagforeninger og industrien merke en vilje til å gjøre en innsats i industrien med henblikk på fredsproduksjonen. Man sporet i den forbindelse en viss tendens til å se på Europa som en enhet og å avstå fra nasjonalitetsprinsippet, noe som også kommer til uttrykk i artikkel 24 i Bonn-forfatningen.

På denne bakgrunn var det av stor interesse å stifte bekjentskap med den aktivitet som Moralsk Opprustning legger for dagen i Tyskland. Det var vårt inntrykk at flere av de ledende fagforeningsfolk og politikere bygger på Moralsk Opprustnings ideologi. Det var åpenbart at tyskerne verdsatte at folk fra andre nasjoner ga sin tid og sine krefter for å kjempe for oppbyggingen av et demokratisk Tyskland.

I den idékampen som i dag utkjemmes, er det av avgjørende betydning for vår fremtid at Europa finner en forenende demokratisk ideologi. Med et splittet Europa er det fare for at idékampen vil ende i diktatur og (eller) krig. Vi mener at M.R.A. tar opp spørsmål som vi i Norge ikke kan stille oss likegyldige til.

De som var med.